

კობიაშვილი საქართველოს წინააღმდეგ
(საჩივარი №364516/06)

2019 წლის 14 მარტი

ფაქტობრივი გარემოებები

მომჩივანი - არჩილ კობიაშვილი საქართველოს მოქალაქეა, რომელიც დაიბადა 1973 წელს და ცხოვრობს თბილისში.

წინამდებარე საქმე ეხება მომჩივნის საჩივარს ნარკოტიკულ დანაშაულში მისი მსჯავრდების თაობაზე,

ბატონი კობიაშვილი გლდანი-ნაძალადევის საოლქო სასამართლოს განაჩენით, 2005 წლის 18 აპრილს დამნაშავედ იქნა ცნობილი ჰეროინის შექმენასა და შენახვაში და სასჯელის სახით 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა შეეფარდა.

მის მსჯავრდებას საფუძვლად დაედო პოლიციის შესაბამისი ოქმი ჩხრეკის თაობაზე, პოლიციის იმ ორი ოფიცრის ჩვენება, რომლებმაც ჩაატარეს ჩხრეკა და ორი თვითმხილველის ჩვენება, რომლებიც სავარაუდოდ შეესწრნენ აღნიშნულ ფაქტს. თუმცა, მომჩივანი მთელი სამართალწარმოების განმავლობაში აღნიშნავდა, რომ ის არ გაუჩხრეკიათ, არც დაკავებამდე და არც დაკავების მერე და ნივთიერება, რომელიც მას აღმოუჩინეს პოლიციის მიერ უნდა ყოფილიყო ჩადებული. პირველ ინსტანციის სასამართლოში სამართალწარმოების მიმდინარეობისას, აღნიშნული ორი თვითმხილველიდან ერთი (ლ.ტ.), რომელიც მომჩივნის მითითებით, პოლიციის ყოფილ ოფიცერს წარმოადგენდა, არ დაუკითხავთ. ხოლო მეორემ - უ.კ.-მ სასამართლოს წინაშე განაცხადა, რომ ის არ შესწრებია მომჩივნის ჩხრეკას. სასამართლოსთვის მომჩივნის მიერ მიცემულ ჩვენებაზე დაყრდნობით, ის მუშაობდა მშენებლობაზე, სადაც მას დაახლოებით საღამოს 10 საათზე პოლიციის ოფიცრები მიუახლოვდნენ და პირდაპირ პოლიციის განყოფილებაში წაიყვანეს. იქ მას დაკავებით ემუქრებოდნენ, რის შემდეგაც მან მოაწერა ხელი ხელნაწერ ოქმზე, რომელიც არც წაუკითხავს. სასამართლომ ასევე მოისმინა მომჩივნის ორი მეგობრის ჩვენება, რომლებიც დაკავების დროს მასთან ერთად იმყოფებოდნენ. მათი განცხადებით, ისინი საბილიარდოს შესასვლელის წინ იდგნენ, როდესაც პოლიციის ოფიცრებმა მომჩივანს დაუმახეს; მას შემდეგ რაც მომჩივანი მათ მანქანას მიუახლოვდა, ყოველგვარი ჩხრეკის გარეშე, ის დაუყოვნებლივ წაიყვანეს.

გლდანი-ნამალადევის საოლქო სასამართლოს შეფასებით, მომჩივნის ბრალეულობა დგინდებოდა ორი პოლიციელის ჩვენებითა და პირადი ჩხრეკის შედეგით. სავარაუდო თვითმხილველის - უ.კ.-ის წინააღმდეგობრივი ჩვენების შესახებ კი სასამართლომ დაასკვნა, რომ „ერთმნიშვნელოვნად არ იკვეთებოდა, რომ ის არ წარმოადგენდა უშუალო თვითმხილველს და პოლიციის განყოფილებაში მან მხოლოდ ხელი მოაწერა გარკვეულ დოკუმენტებს“. შედეგად, სასამართლომ მიიჩნია, არ მიეღო მხედველობაში მისი ჩვენების ის ნაწილი, სადაც ის უარყოფდა, რომ ჩხრეკას შეესწრო. რაც შეეხება მომჩივნის მეგობრების ჩვენებებს, სასამართლომ აღნიშნა, რომ მათ განცხადებებს ვერ გაითვალისწინებდა, ვინაიდან ისინი წარმოადგენდნენ მომჩივნის მეგობრებს და, შესაბამისად, სურდათ, რომ ის უსიამოვნებისგან ეხსნათ.

მოცემული განაჩენი მომჩივანმა თბილისის სააპელაციო სასამართლოში გაასაჩივრა, რომელმაც დაკითხა მეორე სავარაუდო თვითმხილველი - ლ.ტ. მან განაცხადა, რომ ის პოლიციის მოთხოვნით, უშუალოდ ესწრებოდა მომჩივნის ჩხრეკას და დაინახა, რომ მის ჯიბეში მოყვითალო ნივთიერება აღმოაჩინეს. ზემოთ ხსენებულმა მეორე სავარაუდო თვითმხილველმა - უ.კ.-მ სააპელაციო სასამართლოს წინაშე დაადასტურა პირველ ინსტანციის მიერ საქმის განხილვის ეტაპზე სასამართლოსთვის მიცემული ინფორმაცია და დამატებით აღნიშნა, რომ ის გამუდმებით იმყოფებოდა პოლიციის ფსიქოლოგიური ზეწოლის ქვეშ.

2006 წლის 21 თებერვალს, თბილისის სააპელაციო სასამართლომ ძალაში დატოვა გლდანი-ნამალადევის საოლქო სასამართლოს განაჩენი. სასამართლომ დაასკვნა, რომ მომჩივნის ბრალეულობა დგინდებოდა მისი პირადი ჩხრეკისა და დაკავების ოქმით, ორი პოლიციელის ჩვენებებითა და საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებებით. რაც შეეხება უ.კ.-ის ჩვენებას, სასამართლომ ის უტყუარად არ მიიჩნია, ვინაიდან ის არ შეესაბამებოდა საქმის მასალებს. მეტიც, მისი ჩვენება „ალოგიკური“ იყო და სავარაუდოდ, მიცემული იყო მომჩივნის ოჯახის ზეგავლენის ფონზე. სააპელაციო სასამართლო ასევე დაეყრდნო ლ.ტ.-ის ჩვენებას და, პირველი ინსტანციის სასამართლოს მსგავსად, მხედველობაში არ მიიღო მომჩივნის მეგობრების მიერ მიცემული ჩვენებები.

მომჩივანმა შეიტანა საკასაციო საჩივარი სამართლებრივ საკითხებთან დაკავშირებით. მან ხაზი გაუსვა, რომ გამოძიების ეტაპზე ადგილი ჰქონდა სერიოზულ პროცედურულ დარღვევებს, რამაც არ მისცა შესაძლებლობა, სათანადოდ დაეცვა საკუთარი თავი, ასევე, აღნიშნა, რომ მისი მსჯავრდება უკანონო მტკიცებულებას ეყრდნობოდა.

2006 წლის 12 ივნისს საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ საკასაციო საჩივარი დაუშვებლად ცნო.

ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლის 1-ელ პარაგრაფზე დაყრდნობით, ბ-ნი კობიაშვილი დავობდა, რომ მისი მსჯავრდება უსამართლო იყო, რადგან მას საფუძვლად ედო „ჩადებული“ მტკიცებულება. მომჩივანმა ასევე აღნიშნა, რომ მას არ მიეცა ეფექტური შესაძლებლობა, სადავოდ გაეხადა ჩხრეკის კანონიერება ან ჩხრეკის შედეგად მოპოვებული მტკიცებულების მის წინააღმდეგ სამართალწარმოებაში გამოყენება.

სასამართლოს შეფასება

ა) ზოგადი პრინციპები

სტრასბურგის სასამართლო კიდევ ერთხელ აღნიშნავს, რომ კონვენციის მე-6 მუხლი უზრუნველყოფს საქმის სამართლიანი განხილვის უფლებას, ხოლო სასამართლოს ამოცანაა დაადგინოს იყო თუ არა სამართალწარმოება მთლიანობაში, რაც მოიცავს მტკიცებულებათა მოპოვების გზებს, სამართლიანი. კერძოდ, ჰქონდა თუ არა მომჩივანს მტკიცებულების გასაჩივრების შესაძლებლობა და დაცული იყო თუ არა მხარეთა თანასწორობის პრინციპი (იხ. *ბიკოვი რუსეთის წინააღმდეგ* [დიდი პალატა], N4378/02, §§88-90, 10 მარტი 2009, და *როვე და დევისი გაერთიანებული სამეფოს წინააღმდეგ* [დიდი პალატა], N28901/95, §60, ECHR 2000-II). იმ საკითხის განსაზღვრისას, იყო თუ არა სამართალწარმოება მთლიანობაში სამართლიანი, გათვალისწინებული უნდა იქნეს მტკიცებულებათა ხარისხი, მათ შორის, აყენებდა თუ არა ეჭვის ქვეშ მათ სანდოობას ან სიზუსტეს ის გარემოებები, რომელთა მიხედვითაც მოხდა მათი მოპოვება. მიუხედავად იმისა, რომ სამართლიანობის საკითხი აუცილებლად არ წარმოიშობა თუ მოპოვებული მტკიცებულება არ არის გამყარებული სხვა მტკიცებულებებით, უნდა აღინიშნოს, რომ როდესაც მტკიცებულება საკმაოდ მყარია და მათი სანდოობა არ არის საეჭვო, უფრო ნაკლებია ასეთი მტკიცებულების სხვა მტკიცებულებებით გამყარების საჭიროება (იხ. *ბიკოვი*, §90, ასევე იხ. *პრადე გერმანიის წინააღმდეგ*, N7215/10, §34, 3 მარტი 2016).

სასამართლო იმეორებს, რომ მართალია, კონვენციის მე-6 მუხლი უზრუნველყოფს საქმის სამართლიანი განხილვის უფლებას, თუმცა იგი არ ადგენს მტკიცებულების დასაშვებობის რაიმე წესს, რაც, პირველ რიგში, ეროვნული კანონმდებლობის რეგულირების საგანს წარმოადგენს (იხ. *სჩენკი შვეიცარიის წინააღმდეგ*, 12 ივლისი 1988, §45, სერია A N140; *ტიექსერია დე კასტრო პორტუგალიის წინააღმდეგ*, 9 ივნისი

1998, §34, ანგარიშები 1998- IV; და *ჯალოჰი გერმანიის წინააღმდეგ* [დიდი პალატა], N54810/00, §§ 94-96, ECHR 2006-IX).

შესაბამისად, სტრასბურგის სასამართლოს ფუნქციას, პრინციპულად, არ წარმოადგენს იმის განსაზღვრა, კონკრეტული სახის მტკიცებულება - მაგალითად, ეროვნული კანონმდებლობის დარღვევით მოპოვებული მტკიცებულება, იყო თუ არა დასაშვები ან იყო თუ არა მომჩივანი დამნაშავე. პასუხი უნდა გაეცეს შემდეგ კითხვას: იყო თუ არა სამართალწარმოება მთლიანობაში სამართლიანი, რაც ასევე მოიცავს მტკიცებულებების მოპოვების წესს. ეს გულისხმობს „უკანონობის“ გამოკვლევასა და კონვენციის სხვა მუხლის შესაძლო დარღვევის დადგენას (იხ. *ბიკოვი*, §89, და *პრადე* §33).

ბ) ზოგადი პრინციპების გამოყენება წინამდებარე საქმეში

მომჩივანი აცხადებდა, რომ ნარკოტიკული ნივთიერებები, რომელიც სავარაუდოდ აღმოუჩინეს, მას არ ეკუთვნოდა. მან ასევე განაცხადა, რომ არ მისცემია ადეკვატური შესაძლებლობა, რათა ეჭვქვეშ დაეყენებინა პირადი ჩხრეკის კანონიერება; აგრეთვე, ეროვნულმა სასამართლოებმა დასაშვებად ცნეს უკანონო მტკიცებულებები, შესაბამისად, სამართალწარმოება მომჩივნის საქმესთან დაკავშირებით, ამ გარემოებათა გათვალისწინებით, არ იყო სამართლიანი. სტრასბურგის სასამართლო აღნიშნავს, რომ მომჩივნის სადავო პირადი ჩხრეკა წარმოადგენდა მთავარი ინტერესის საგანს, რომელმაც გამოიწვია მის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმის წარმოების დაწყება. მომჩივნის მსჯავრდებას საფუძვლად დაედო პოლიციის შესაბამისი ოქმი ჩხრეკის თაობაზე, პოლიციის იმ ორი ოფიცრის ჩვენება, რომლებმაც ჩაატარეს ჩხრეკა და ორი თვითმხილველის ჩვენება, რომლებიც სავარაუდოდ შეესწრნენ აღნიშნულ ფაქტს. შესაბამისად, პირადი ჩხრეკა წარმოადგენდა იმ საგამომიებო ღონისძიებას, რომელიც უზრუნველყოფდა მტკიცებულებას, რომელსაც ეფუძნებოდა მსჯავრდება. ჩხრეკის განხორციელების სადავო მეთოდმა და მომჩივნის წინააღმდეგ მისი შედეგების გამოყენების გზებმა, მთლიანობაში გავლენა იქონია სამართალწარმოების პროცედურულ სამართლიანობაზე (იხ. *ლისიკა ხორვატიის წინააღმდეგ* N20100/06, §§ 60-61, 25 თებერვალი 2010; *ლაიჯოვი აზერბაიჯანის წინააღმდეგ* N22062/07, §§ 66-67, 10 აპრილი 2014; და *საკით ზაჰიდოვი აზერბაიჯანის წინააღმდეგ* N51164/07, §§ 51-52, 12 ნოემბერი 2015; შედარებისთვის იხ. *სვეტინა სლოვენის წინააღმდეგ* N38059/13, § 50, 22 მაისი 2018). სწორედ ამ კუთხით განიხილავს სტრასბურგის სასამართლო მომჩივნის საჩივარს კონვენციის მე-6 მუხლთან დაკავშირებით.

(i) რაც შეეხება მტკიცებულების მიღების მეთოდს

წინამდებარე საქმეში, პოლიციის განყოფილების უფროსის 2004 წლის 4 ივლისის დადგენილების საფუძველზე, სასამართლო გადაწყვეტილების გარეშე, მომჩივანს ჩაუტარდა პირადი ჩხრეკა. რაც წარმოადგენდა შესაბამის პროცედურას სსსკ-ის 290 მუხლის მე-2 და მე-4 ნაწილების მიხედვით. თუმცა, სტრასბურგის სასამართლო აღნიშნავს, რომ პოლიციის უფროსის დადგენილება, რომელიც არ უთითებს არცერთ შესაბამის ფაქტობრივ გარემოებას, წარმოადგენდა შაბლონურ ტექსტს, რომელშიც ხელით იყო ჩამატებული მომჩივნის სრული სახელი და აღნიშვნა იმის თაობაზე, რომ მომჩივანი ეჭვმიტანილი იყო ნარკოტიკული ნივთიერებების უკანონო ფლობაში. დადგენილება პირდაპირ ახდენდა მომჩივნის იდენტიფიკაციას მისი სახელისა და საცხოვრებელი მისამართის მეშვეობით, ხოლო პოლიციის თანამშრომლები, რომლებიც უშუალოდ მონაწილეობდნენ ზემოაღნიშნული დადგენილების საფუძველზე ჩატარებულ ჩხრეკაში, ეროვნული სამართალწარმოების ფარგლებში თანმიმდევრულად აცხადებდნენ, რომ ჩხრეკის ჩატარებამდე მათ ხელთ არსებული ოპერატიული ინფორმაციის თანახმად, გაურკვეველი პიროვნება განსაზღვრულ მისამართზე იმყოფებოდა ნარკოტიკული ზემოქმედების ქვეშ. უფრო მეტიც, დადგენილება არ იყო დასაბუთებული, რადგან იგი არ უთითებდა იმ გარემოებებზე, რომლებიც აუცილებელს ხდიდნენ გადაუდებელი ჩხრეკის ჩატარებას, სასამართლო გადაწყვეტილების გარეშე. როგორც ჩანს, მომჩივნის მიმართ გადაუდებელი ჩხრეკის ჩატარების განმაპირობებელი კონკრეტული გარემოებების იდენტიფიკაცია არც მოგვიანებით ეტაპზე მომხდარა, რადგან მომჩივნის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმის მასალები არ მოიცავდა შესაბამის საგამომიებო მასალებს ან/და ოპერატიულ ინფორმაციას. ასევე, ზემოაღნიშნულმა პოლიციის თანამშრომლებმაც ვერ შეძლეს ნათელი მოეფინათ ამ საკითხისთვის. შესაბამისად, წინასწარი ჩხრეკის ჩატარების გარემოებები გაურკვეველი დარჩა.

სტრასბურგის სასამართლო ასევე მიიჩნევს, რომ ჩხრეკის ჩატარების არსებული გარემოებები იყო საეჭვო და ასეთად დარჩა მთლიანი სამართალწარმოების განმავლობაში. მომჩივანი ამტკიცებდა, რომ ნარკოტიკული საშუალებები მას არ ეკუთვნოდა. ასევე, მომჩივნის მეგობრები, რომლებიც შეესწრნენ მის დაკავებას, დავობდნენ იმასთან დაკავშირებით, რომ მომჩივნის ჩხრეკა არ ჩატარებულა მისი დაკავებისთანავე. ამის საპასუხოდ, სახელმწიფო ამტკიცებდა, რომ ჩხრეკას ესწრებოდა ორი მიუკერძოებელი მოწმე, რომლებიც იმ დროისთვის მოქმედი ეროვნული კანონმდებლობის თანახმად, წარმოადგენდნენ საგამომიებო ღონისძიების დამოუკიდებელ დამკვირვებლებს და გარანტიას, პოლიციის მხრიდან შესაძლო

უფლებამოსილების გადამეტების წინააღმდეგ (იხ. *ვოლკოვა რუსეთის წინააღმდეგ* [კომიტეტი], N56360/07, §40, 13 ივნისი 2017). ორივე მოწმე დაიკითხა სასამართლოში წარმომადგენლის თანდასწრებით, რაც მთავრობის განცხადებით ხელს უწყობდა იმას, რომ ეროვნულ სასამართლოებს გამოეკვლიათ მომჩივნის საქმეში არსებული გარემოებები. სტრასბურგის სასამართლო, აღნიშნავს, რომ როდესაც ბ-ნი უ.კ. დაიკითხა სასამართლოში, მან შეცვალა წინასასამართლო ჩვენება, და აცხადებდა რომ იგი არ ესწრებოდა აღნიშნულ ჩხრეკას და მას აიძულეს ყალბი ჩვენების მიცემა. ამის მიუხედავად, ეროვნულმა სასამართლოებმა, დაასკვნეს, რომ ბ-ნი უ.კ.-ს მიერ სასამართლოში გაკეთებული განცხადებები არ იყო სანდო და „ალოგიკური“ იყო.

რაც შეეხება მეორე მოწმეს, რომელიც ესწრებოდა ჩხრეკას, ბ-ნ ლ.ტს -ს, მან უარი განაცხადა პირველი ინსტანციის სასამართლოს წინაშე გამოცდაზე, თუმცა ის გამოცხადდა სააპელაციო სასამართლოში, სადაც დაადასტურა თავისი პირველადი განცხადებები. იმ დროისთვის, დაცვის მხარემ სასამართლოს წარუდგინა დოკუმენტი, რომლის მიხედვითაც ლ.ტ. იყო პოლიციის ყოფილი თანამშრომელი. დაცვის მხარე ეჭვქვეშ აყენებდა მისი ჩვენების სანდოობას და აცხადებდა, რომ იგი ჩხრეკისას მოქმედებდა როგორც პოლიციის აგენტი და, რომ იგი ასევე სხვა მრავალ სისხლის სამართლის საქმეზე იყო მოწმე სამართლებრივი დოკუმენტის შედგენისას. თუმცა, სააპელაციო სასამართლომ იგნორირება გაუკეთა ამ მტკიცებულებას და პასუხი არ გაუცია ჩვენების სანდოობასთან დაკავშირებით წამოჭრილი არგუმენტისთვის.

აქედან გამომდინარე, სტრასბურგის სასამართლო ადგენს, რომ მომჩივნის პირად ჩხრეკაზე ორი მოწმის დასწრება და სასამართლოს მიერ მათი მომდევნო დაკითხვა, ადეკვატურად არ უწყობდა ხელს ჩხრეკის ფაქტობრივი გარემოებების გამოვლენას.

შეჯამების სახით, სასამართლო ნებართვის გარეშე და იმის გათვალისწინებით, რომ მომჩივნის წინააღმდეგ საგამოძიებო მასალა ან/და ოპერატიული ინფორმაცია, რომელმაც სავარაუდოდ გამოიწვია ჩხრეკის ჩატარება, არ იყო მოცემული საქმის მასალებში, აგრეთვე, პირად ჩხრეკასთან დაკავშირებით არათანმიმდევრული და წინააღმდეგობრივი მტკიცებულებების გათვალისწინებით, სტრასბურგის სასამართლო ასკვნის, რომ ჩხრეკის ჩატარების მეთოდი, ეჭვქვეშ აყენებდა მის შედეგად მოპოვებული მტკიცებულების სანდოობასა და სიზუსტეს (იხ. *ლისიკა*, § 60, და *ზაჰიდოვი*, § 55; შედარებისთვის იხ. *დრაგოს იოან რუსუ რუმინეთის წინააღმდეგ*, N22767/08, § 54, 31 ოქტომბერი 2017, და *პრადე*, §39, სადაც მომჩივნები არ დავობდნენ მტკიცებულების საიმედოობასა და სიზუსტესთან დაკავშირებით).

(ii) მიეცა თუ არა მომჩივანს შესაძლებლობა, სადავოდ გაეხადა მტკიცებულების ნამდვილობა და შეწინააღმდეგებოდა მის გამოყენებას

სასამართლომ ყურადღება გაამახვილა მთავრობის არგუმენტზე, რომლის მიხედვით ჩხრეკის ჩატარების გარემოებები და ჩხრეკის შედეგად მოპოვებული მტკიცებულების სანდოობა სასამართლო ხელისუფლებამ ორჯერ განიხილა: პირველად, ჩხრეკის კანონიერების სასამართლოს მიერ განხილვის კონტექსტში და მეორედ, მომჩივნის წინააღმდეგ სისხლისსამართლებრივი საქმის წარმოების დროს.

ეროვნული სასამართლოს მიერ ჩხრეკის კანონიერების შემოწმებასთან დაკავშირებით, სტრასბურგის სასამართლო მიიჩნევს, რომ აღნიშნული პროცესი არ იყო მომჩივნისთვის ხელმისაწვდომი, ვინაიდან არ იყო შეჯიბრებითი ხასიათის და, განსახილველ დროს, არ არსებობდა ჩატარებული საგამომიებო მოქმედების კანონიერად ცნობის შესახებ სასამართლოს დადგენილების წინააღმდეგ საჩივრის წარდგენის შესაძლებლობა. გარდა ამისა, სტრასბურგის სასამართლოს დასკვნით, ჩატარებული საგამომიებო მოქმედების კანონიერების შემოწმების პროცედურა არსობრივად არ იყო ეფექტური. მომჩივნის წინააღმდეგ ჩატარებული ჩხრეკის კანონიერების *post-factum* შეფასების დროს, მოსამართლის ხელთ არსებული მასალები მოიცავდა ერთ-ერთი პოლიციის ოფიცრის ხელნაწერ ოქმსა და ორი თვითმხილველი მოწმის ჩვენებას. როგორც საქმის მასალებიდან ირკვევა, სასამართლოს განსახილველად არ წარედგინა არც გადაუდებელი აუცილებლობის გამო მომჩივნის პირადი ჩხრეკის ჩატარების თაობაზე გადაწყვეტილება და არც ჩხრეკის შედეგად შედგენილი ოქმი. დოკუმენტების შემოწმების შემდეგ სასამართლომ ჩხრეკა კანონიერად ცნო და დაადგინა, რომ ნამდვილად არსებობდა გადაუდებელი აუცილებლობა და სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი არ დარღვეულა. თუმცა, ეს გადაწყვეტილება არ იყო გამყარებული შესაბამისი ფაქტობრივი გარემოებებით.

როგორც საქმის მასალებიდან ირკვევა, ჩხრეკის კანონიერების განმხილველ მოსამართლეს არ გადაეცა მომჩივანთან დაკავშირებული საგამომიებო დოკუმენტი, რომელიც მოხსენიებული იყო პირადი ჩხრეკის ჩატარების შესახებ გადაწყვეტილებაში, აგრეთვე „ოპერატიული ინფორმაცია“, რამაც განაპირობა მომჩივნის პირადი ჩხრეკა. სტრასბურგის სასამართლო მიიჩნევს, რომ აღნიშნული დოკუმენტების არარსებობის პირობებში, მოსამართლე არ იმყოფებოდა პოზიციაში, რათა შეეფასებინა, ჩხრეკის განხორციელებამდე მომჩივნის წინააღმდეგ არსებული გონივრული ეჭვის ხარისხი და გადაუდებელი აუცილებლობის რეალური არსებობა, რაც გამართლებდა სასამართლო გადაწყვეტილების გარეშე ჩხრეკის ჩატარებას.

რაც შეეხება მომჩივნის წინააღმდეგ სისხლისსამართლებრივ სამართალწარმოებას, სასამართლომ აღნიშნა, რომ მომჩივანმა პირველი ინსტანციის სასამართლოს ჩხრეკის ოქმის ბათილად ცნობა თხოვა, თუმცა მისი მოთხოვნა უპასუხოდ დარჩა. სააპელაციო სამართალწარმოებისას, მან ცალსახად მოითხოვა პირადი ჩხრეკის ოქმის დაუშვებელ მტკიცებულებად ცნობა, ვინაიდან ის შეიცავდა პროცედურულ დარღვევებს და აგრეთვე ადგილი ჰქონდა ფაქტობრივ შეუსაბამობას. მომჩივნის საპასუხოდ, სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა, რომ მოსამართლის გადაწყვეტილების გარეშე ჩხრეკის განხორციელება სათანადოდ იყო ხელმოწერილი პოლიციის ზემდგომი ოფიცრის მიერ და შესაბამისად დასაშვები იყო. ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს, რომ საგამომიებო დოკუმენტები, ისევე როგორც ოპერატიული ინფორმაცია, რაც საფუძვლად დაედო ჩხრეკის განხორციელებას, არ ყოფილა საქმის მასალებში წარმოდგენილი არცერთი ინსტანციის სასამართლოს წინაშე.

სტრასბურგის სასამართლომ მიიჩნია, რომ განსახილველ საქმეში თვითმხილველი მოწმეების ჩვენებების მნიშვნელობის, უ.კ-ს წინააღმდეგობრივი ჩვენებებისა და ამასთან დაკავშირებით მის მიერ პოლიციის მხრიდან ზეწოლის გაჟღერების, აგრეთვე პოლიციასთან კავშირების გამო ლ.ტ-ს ჩვენების სანდოობის ნაკლებობის გათვალისწინებით, ეროვნულმა სასამართლოებმა აღნიშნული ფაქტორები საკმარისი ხარისხით არ განიხილეს. ყველა ზემოხსენებული პროცედურული და მატერიალურ-სამართლებრივი ხარვეზები ვერ იქნებოდა დაბალანსებული იმ უბრალო ფაქტით, რომ პოლიციის ოფიცრები სასამართლო პროცესზე დაცვის მხარის თანდასწრებით დაიკითხნენ.

აქედან გამომდინარე, ევროპულმა სასამართლომ დაადგინა, რომ მომჩივანს არ მიეცა ეფექტური შესაძლებლობა, გაესაჩივრებინა ჩხრეკის ჩატარების გარემოებები და ეროვნულ დონეზე შეწინააღმდეგებოდა ჩხრეკის შედეგად მოპოვებული მტკიცებულების გამოყენებას.

როდესაც გარკვეული მტკიცებულების სანდოობასთან დაკავშირებით ეჭვები წარმოიშობა, შესაბამისად იზრდება სხვა მტკიცებულებებით მისი გამყარების საჭიროება. სტრასბურგის სასამართლომ აღნიშნა, რომ საქმის მასალებში, მომჩივნის პირადი ჩხრეკის ოქმის არარსებობის პირობებში, სხვა მტკიცებულებები არ იყო საკმარისად მყარი. თვითმხილველ მოწმეთა ჩვენებები არ იყო გადაწყვეტი, ვინაიდან პირველი მოწმის ჩვენება წინააღმდეგობრივი ხასიათის იყო, ხოლო მეორე მოწმის ჩვენება ნაკლებად სანდო იყო; მართალია, ეს საკითხები ეროვნული სამართალწარმოებისას სათანადოდ წამოიჭრა, თუმცა არ მომხდარა მათი გამოკვლევა. რაც შეეხება პოლიციის ოფიცრებს, სასამართლომ აღნიშნა, რომ ისინი

მიეკუთვნებოდნენ ხელისუფლების იმ ორგანოს, რომელმაც დაიწყო მომჩივნის წინააღმდეგ სამართალწარმოება, ამგვარად ისინი დაინტერესებულები იყვნენ სისხლისსამართლებრივი დევნის შედეგით. მათი ინტერესი განსაკუთრებით აშკარა იყო იმის გათვალისწინებით, რომ მომჩივნის ბრალდებით, მათ ნარკოტიკები ჩაუდეს მას. მიუხედავად ამისა, პოლიციის ოფიცრების ჩვენებები ავტომატურად ობიექტურად მიიჩნეეს განსხვავებით, მაგალითად, მომჩივნის მეგობრების მიერ მიცემული ჩვენებებისგან, რომლებიც არ გაითვალისწინეს, როგორც სუბიექტური და არასანდო. სტრასბურგის სასამართლომ აღნიშნა, რომ პოლიციის ოფიცერთა ჩვენებები არ შეესაბამებოდა სასამართლო გადაწყვეტილების გარეშე მომჩივნის ჩხრეკის თაობაზე დადგენილებას. თუმცა, ეროვნულმა სასამართლოებმა აღნიშნული ხარვეზი უბრალოდ დააიგნორეს.

საბოლოოდ, სტრასბურგის სასამართლომ დაადგინა, რომ მომჩივნის წინააღმდეგ მთავარი მტკიცებულების მოპოვების ფორმა წარმოშობს ეჭვებს მის სარწმუნოებასა და სანდოობასთან დაკავშირებით. აღნიშნული მტკიცებულების მნიშვნელობის გათვალისწინებით, სასამართლომ მიიჩნია, რომ, კუმულატიურად, მომჩივნის პირადი ჩხრეკის პროცედურული ხარვეზები, ჩხრეკის გარემოებებთან დაკავშირებით არსებული წინააღმდეგობრივი ჩვენებები, არაადეკვატური სასამართლო განხილვა საქმის განხილვის ეტაპზე და მანამდე, რაც მოიცავდა ეროვნული სასამართლოების მიერ მომჩივნის ბრალდებების არასაკმარისად გამოკვლევას იმასთან დაკავშირებით, რომ ნარკოტიკი მას არ ეკუთვნოდა, მომჩივნის წინააღმდეგ სამართალწარმოებას მთლიანობაში უსამართლოდ აქცევდა. შესაბამისად, წინამდებარე საქმეზე დაირღვა კონვენციის მე-6 მუხლის 1-ლი პარაგრაფი.

დასკვნა: დაირღვა კონვენციის მე-6 მუხლის 1-ლი პარაგრაფი.

ზიანი:

სასამართლომ მომჩივანს არამატერიალური ზიანის ასანაზღაურებლად 3, 500 ევრო მიაკუთვნა.